

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl JUDr. Miroslavou Fuksovou jako soudcem v právní věci

ve věci
navrhovatelů:

a) [REDACTED], narozený [REDACTED]
bytem [REDACTED], [REDACTED]

b) [REDACTED], narozený [REDACTED]
bytem [REDACTED], [REDACTED]

proti
odpůrci:

Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a.s.
IČO: 48173398, sídlem Slezská 350, 561 64 Jablonné nad Orlicí
právně zastoupen advokátem: Mgr. Marek Vojáček
sídlím na Florenci 2116/15, 110 00 Praha 1 – Nové Město

o neplatnost usnesení valné hromady

takto:

- I. Soud určuje, že usnesení č. 7, k bodu č. 4 pořadu jednání, kterým řádná valná hromada odpůrce konaná dne 20. 6. 2019 schválila: „Valná hromada rozhoduje o rozdělení zisku společnosti Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a.s. za rok 2018 v celkové výši 3.744.623,07 Kč takto: Zisk po zdanění bude v plné výši tj. v částce 3.744.623,07 Kč převeden do fondu obnovy a rozvoje.“, je neplatné.
- II. Soud určuje, že usnesení č. 8, k bodu č. 5 pořadu jednání, kterým řádná valná hromada odpůrce konaná dne 20. 6. 2019 schválila: „Valná hromada společnosti Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a.s. schvaluje rozdělení zisku z let minulých do fondu obnovy a rozvoje v částce 71.783.321 Kč.“, je neplatné.
- III. Odpůrce je povinen nahradit 1. navrhovateli náklady řízení v částce 5.416,60 Kč, na účet 1. navrhovatele, a to do tří dnů od právní moci usnesení.
- IV. Odpůrce je povinen nahradit 2. navrhovateli náklady řízení v částce 5.640,05 Kč, na účet 2. navrhovatele, a to do tří dnů od právní moci usnesení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatelé se svým návrhem domáhali vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady odpůrce s odůvodněním, že dne 20. 6. 2019 se konala řádná valná hromada odpůrce, která měla na pořadu jednání záležitosti, a to pod bodem 4, schválení návrhu na rozdělení zisku za rok 2018 a pod bodem 5 rozhodnutí na rozdělení nerozděleného zisku z minulých let. Navrhovatel a) je akcionářem odpůrce, jemuž náleží 3.568 ks listinných akcií na jméno o jmenovité hodnotě 1.000 Kč s neomezenou převoditelností. Navrhovatel b) je akcionářem odpůrce, jemuž náleží 1.200 ks listinných akcií na jméno o jmenovité hodnotě 1.000 Kč, vydaných odpůrcem s neomezenou převoditelností. Navrhovatelé v otevřené tří měsíční

lhůtě se domáhají vyslovení nicotnosti, či neplatnosti usnesení valné hromady odpůrce konané dne 20. 6. 2019, a to neplatnosti či nicotnosti usnesení č. 7 v bodu č. 4 pořadu jednání a neplatnosti, či nicotnosti usnesení č. 8 v bodu 5 pořadu jednání, neboť tato napadená usnesení řádné valné hromady odpůrce byla přijata v rozporu s právním předpisem a stanovami odpůrce. Napadená usnesení byla přijata v důsledku zneužití většiny hlasů akcionářů s akciemi na jméno s omezenou převoditelností. Navrhovatelé se návrhem domáhali vyslovení neplatnosti usnesení č. 7 přijatého pod bodem 4 pořadu jednání, kterým valná hromada odpůrce rozhodla o rozdělení zisku za rok 2018 tak, jak bylo navrhováno a předloženo představenstvem. Po zahájení valné hromady k tomuto bodu přednesl předseda valné hromady návrh na rozdělení zisku za rok 2018 tak, že valná hromada bude rozhodovat o rozdělení zisku v celkové výši 3.744.623,07 Kč, kdy zisk po zdanění v plné výši bude převeden do fondu obnovy a rozvoje. Představenstvo dále navrhlo v souladu s článkem 25 stanov společnosti, aby dosažený zisk po zdanění byl převeden do fondu obnovy a rozvoje. Návrh představenstva vyplývá ze skutečnosti, že společnost v letech 2014 – 2016 získala dotace na pět projektů z operačního prostřední ve výši 152.000.000 Kč. Společnost z vlastních zdrojů kofinancovala tyto projekty částkou 60.060.000 Kč. Vycházejí ze skutečnosti, že přijaté dotace snižují při zařazování do majetku společnosti vstupní cenu majetku, nelze z něho generovat odpisy investičního majetku použitelné pro obnovu vodohospodářské infrastruktury, zůstává jediným zdrojem financování reprodukce majetku, zisk po zdanění. V roce 2018 obdržela společnost rozhodnutí o přidělení dotace ze Státního fondu životního prostředí na tři vodohospodářské projekty, které jsou podpořeny dotací z OPŽP. Jedná se o výstavbu skupinových vodovodů na [REDAKCE] a [REDAKCE], dále pak výstavbu kanalizace v [REDAKCE]. Tyto projekty budou realizovány v letech 2019 – 2022. Rozpočtové náklady činí 277.000.000 Kč, z toho zapojení vlastních zdrojů společnosti bude činit 105.000.000 Kč. Představenstvo si je vědomo svých závazků z minulých i budoucích dotovaných projektů i každoroční povinnosti vyplývající z plánu financování obnovy vodovodů a kanalizací. Z tohoto důvodu představenstvo navrhlo přiděl celého zisku po zdanění do fondu opravy a rozvoje. Stejně jako v minulých letech nemá společnost dle názoru představenstva k dispozici volný kapitál, který by bylo možno vyplatit jako podíl na zisku či dividendu akcionářům. Důvody neplatnosti usnesení č. 7 řádné valné hromady odpůrce o rozdělení zisku za rok 2018 spatřují navrhovatelé v tom, že akcionáři, kterými jsou obce a města vlastní společně 93,55% podílu na hlasovacích právech a jejich akcionářský zájem je uplatňován při některých hlasováních zneužitím dominantního postavení. Města a obce trvalým schvalováním nevyplacení zisku omezují a porušují práva menšinových akcionářů, která jsou garantována § 244 Zákona o obchodních korporacích. Právo akcionáře na podíl na zisku je základním akcionářským právem a k rozhodnutí o nerozdělení zisku a ponechání na účtu může dojít pouze z důležitých důvodů, které musí být konkrétně popsány v odůvodnění návrhu představenstva na rozdělení zisku. Navrhovatelé poukázali na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 71/2001. Navrhovatelé mají proto za to, že došlo k porušení zákona, porušena byla zásada rovného zacházení dle § 244 odst. 1 Zákona o obchodních korporacích, jímž je normováno, že společnost zachází za stejných podmínek se všemi akcionáři stejně. Dále došlo k porušení § 212 odst. 1 Občanského zákoníku, jímž je normováno, že korporace nesmí společníka bezdůvodně zvýhodňovat, ani znevýhodňovat a musí šetřit jeho členská práva a oprávněné zájmy. Tato zásada byla porušena, protože dominantní akcionáři, a to města a obce dlouhodobě čerpají výhody pro své občany (budování nových neekonomických infrastruktur, udržení nejnižší ceny vodného a stočného, s jediným cílem dosáhnout uspokojení potřeb svých občanů, s cílem opětovného zvolení v komunálních volbách). Ostatním akcionářům, kteří své akcie nabyli v rámci kupónové privatizace, nevyplácí dividendy již od roku 1994. Navrhovatelé poukázali na to, že odpůrce za období let 2003 – 2018 dosáhl celkového zisku 115.901.000.000 Kč, vyplatil na odměnách členům statutárních orgánů 6.012.000.000 Kč,

kteří jsou voleni dominantními obcemi a městy. Společnost odpůrce měla v kapitálových fondech k 31. 12. 2018 (viz. účetní závěrka za rok 2018) nerozdělený zisk 71.000.783 Kč, fondy ze zisku 100.916.000 Kč, kapitálové fondy 85.364.000 Kč. Celkem zdroje 258.063.000 Kč, čerpání z fondu obnovy a rozvoje za rok 2018 0 Kč. Úvěrové zatížení společnosti 23.582.000 Kč. Za této situace nerozdělení vytvořeného zisku je jasným diskriminačním dopadem vůči drobným akcionářům. Dividenda mezi akcionáře po celé období existence odpůrce, tedy po dobu více než 20 let vyplacena nebyla. V tomto případě se nejedná o exesní krok, ale o dlouhodobé protiprávní zadržování zisku ve společnosti. Za této situace společnost dále podíl na zisku rozděluje svým zaměstnancům na sociální a jiné fondy a vyplácí odměny členům statutárních orgánů. Představenstvo dále předložilo valné hromadě návrh na rozdělení nerozděleného zisku z minulých let do fondu obnovy a rozvoje v částce celého zůstatku to je 71.783.321 Kč. Stejně jako v případě zisku běžného období je představenstvo toho názoru, že je do budoucna potřeba vytvořit dostatečnou kapitálovou rezervu na pokrytí nákladů na reprodukci vodohospodářského majetku. Důvody neplatnosti usnesení č. 8 o rozhodnutí o vypořádání výsledku z minulých let spatřují navrhovatelé v tom, že stejně jako u předchozího usnesení došlo k porušení práva menšinových akcionářů, která jsou garantována § 244 Zákona o obchodních korporacích. Navrhovatelé shodně jako u předchozího usnesení valné hromady poukazovali na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 71/2001, dle kterého usnesení valné hromady o nerozdělení zisku je nutno zkoumat v mezích uplatněných důvodů, zda je tedy dán důležitý důvod zisk mezi akcionáře nerozdělit. Navrhovatelé poukázali na to, že podíl na zisku je jedním ze základních práv akcionáře. A dále byla porušena zásada rovného zacházení s akcionáři dle § 241 Zákona o obchodních korporacích a § 212 odst. 1 Občanského zákoníku. Dále poukázali na to, že představenstvo nepostupovalo s péčí řádného hospodáře, nepřipravilo valnou hromadu řádně a pravdivě s ohledem na materiály, které byly nutné pro posouzení projednávaného pořadu jednání. Za této situace představenstvo naplnilo ust. § 6 Občanského zákoníku a jednalo lživě, pokud jde o kontrolu, kdy usnesení vyvolalo protiprávní stav. Odpůrce řádně neodůvodnil, proč měl nerozdělený zisk za rok 2018 být rozdělen, tak jak navrhuje.

2. Odpůrce se k návrhu vyjádřil, mimo jiné uvedl, že pokud jde o aktivní legitimaci navrhovatelů, jedná se o profesionální akcionáře, kteří se dlouhodobě a systematicky zabývají nadměrným zatěžováním chodu vodárenských společností včetně napadání usnesení valných hromad. Společnost za touto aktivitou vidí snahu o vyvinutí tlaku na odkup jejich minoritního podílu ve společnostech za nejvyšší kupní cenu. Poukázal na skutečnost, že navrhovatel a) napadl usnesení valné hromady ve společnostech Vodovody a kanalizace [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a byl jen v roce 2017 účastníkem mnoha řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. V tomto případě odpůrce poukázal na usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 3284/2012, ve kterém soud uzavřel ve vztahu k výkonu akcionářských práv: „...za šikanózní tj. v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku lze považovat takový výkon práva na vysvětlení záležitostí, týkajících se společností, kde akcionář žádostmi o vysvětlení, ve skutečnosti nesměřuje k získání informací nezbytných pro hlasování o navržených usneseních, nýbrž k jiným, zákonem nepředpokládaným cílům, např. obstrukci při jednání valné hromady, zvýšení ceny za prodej jím vlastních akcií apod. Dle názoru odpůrce důsledkem tohoto závěru je, že zákaz zneužití omezuje subjektivní právo, a proto nelze právo v rozsahu omezení vykonat, jinými slovy, jelikož navrhovatel a případně i oba navrhovatelé zneužívají svého práva a zákon jim nedovoluje vykonávat své právo, a to napadnout usnesení valné hromady a z tohoto důvodu nejsou aktivně legitimováni. Shodně tak argumentoval odpůrce i ve vztahu k aktivní legitimaci navrhovatele b). K důvodům neplatnosti usnesení přijatých valnou hromadou odpůrce uvedl, že navrhovatelé zakládají údajný důvod neplatnosti na závěrech, které učinil Nejvyšší soud ČR v rozhodnutí 29 Cdo 3959/2011 v jednom ze starších rozhodnutí, a

kterým došlo k založení povinnosti opatrovat rozhodnutí o rozdělení zisku důležitými důvody. Společnost ačkoliv vnímá toto rozhodnutí, má za to, že není na místě, aby závěry učiněné v tomto rozhodnutí byly interpretovány tak široce, jak tomu činí navrhovatelé. Společnost má za to, že závěry uvedené v citovaných rozhodnutích Nejvyššího soudu ČR není možné aplikovat plošně na všechna rozhodnutí o nerozdělení zisku, ale pouze na ty, ve kterých dochází ke zneužití hlasovacího práva. Tomu nasvědčuje i skutečnost, že Nejvyšší soud ČR v jiném rozhodnutí (29 Odo 984/2005) vysvětlil, že při rozhodování o neplatnosti usnesení valné hromady zpravidla soud neposuzuje, zda opatření, o kterém rozhodla valná hromada, je věcně důvodné, zda odpovídá zájmu společnosti, resp. v širším smyslu je materiálně opodstatněné. Napadené usnesení může zpravidla posoudit nanejvýš z hlediska, zda se jeho obsah či okolnosti přijetí přičítá zákonu či stanovám. Zákon významně posiluje ochranu minoritních akcionářů a zásadně ji omezuje na vážné zásahy do práva akcionářů. Platnost těchto závěrů pro novou právní úpravu potvrzuje i odborná literatura. Společnost se při tom domnívá, že pokud by mělo docházet k materiálním přezkumům, tedy i z hlediska důležitých důvodů každého rozhodnutí, byť o nerozdělení zisku, jistě by se nemohlo jednat o výjimečný přezkum, ale soudy by mohly přezkoumávat každé usnesení valné hromady o nerozdělení zisku i z hlediska ekonomické výhodnosti daného usnesení pro společnost. Takový výklad je, dle společnosti nepřipustný, a proto by měli navrhovatelé odůvodnit, v čem výjimečnost usnesení spočívá, tedy jaký výjimečný důvod je dán, aby soud usnesení materiálně přezkoumával. Restriktivnímu přístupu při uplatňování závěrů rozhodnutí nejvyššího soudu při nerozdělování zisku zjevně nasvědčuje samotná skutečnost, čeho navrhovatelé v případě úspěchu svého návrhu dosáhnou. Navrhovatelé toliko žádají o vyslovení neplatnosti usnesení, kterým nebyl zisk. Pokud by soud jejich argumentaci přisvědčil a neplatnost vyslovil, navrhovatelé by dosáhli pouze toho, že by o rozdělení zisku nebylo platně rozhodnuto, zisk by rozdělen nebyl. Dosáhli by v podstatě té situace, ve které se momentálně nacházejí. Pokud jde o zneužití hlasovacího práva, tak jak uvádějí navrhovatelé, odpůrce uvedl, že ve společnosti není žádný majoritní akcionář s dominantním vlivem. Společnost má stovky akcionářů, přičemž největší akcionář drží 20 % podíl ve společnosti. Žádný z akcionářů nemá dominantní postavení, které by mohlo být zneužito, tak jak tvrdí navrhovatelé. Pokud navrhovatelé tvrdí, že zneužití hlasovacího práva je důvodem neplatnosti, jedná se o mylný závěr, který se uplatil pouze za staré úpravy, kde zneužití hlasovacího práva bylo dovozováno v ust. § 56a Obchodního zákoníku. Zákonodárce významně změnil hypotézu i sankci obdobného ustanovení v OZ (§ 212 odst. 2), čímž fakticky znemožnil převzetí dosavadních judikturních závěrů. Následkem zneužití hlasovacího práva tak nově stanovil zákonodárce výslovně v § 212 odst. 2 Občanského zákoníku, ve kterém je uvedeno, že takovou sankcí za zneužití hlasovacího práva je nepřihlížení k hlasovacím právům, nikoliv vyslovení neplatnosti. Kdyby se soud přiklonil k přísnější variantě, je zřejmé, že přijetím usnesení se nikdo šikany, či žádného jiného závadného jednání s úmyslem poškodit navrhovatele, nedopustil a žádný takový úmysl nebyl ani uvažován. K zneužití práva ze strany akcionářů nemohlo dojít. I největší akcionář společnosti má v konečném důsledku vliv pouze menšinový, i kdyby se tak největší akcionář dopustil zneužití hlasovacího práva, jednalo by se o bagatelní jednání, které by nemohlo naplnit podmínku způsobení újmy dle § 212 odst. 2 Občanského zákoníku. K důležitým důvodům pro nerozdělení zisku odpůrce uvedl, že nejvyšší soud ve svém rozhodnutí zřejmě nezamýšlel vztáhnout povinnost uvádět důležité důvody na všechna rozhodnutí o naložení se ziskem. Navíc i pro tuto malou množinu přezkoumávaných případů stanovil soud „test proporcionality“, kterým možnost vyslovení neplatnosti usnesení omezuje. Soud tak při posuzování splnění podmínek nerozdělení zisku musí zkoumat nakolik je nerozdělení zisku způsobilé tvrzený důležitý zájem společnosti naplnit a nakolik je pro naplnění tohoto zájmu nezbytné reps. nakolik bude tento zájem ohrožen nebude-li navrhované opatření schváleno. K uvedeným oběma předpokladům (existence důležitého zájmu společnosti a nezbytnost

zásahu do práv akcionářů, aby tento zájem mohl být naplněn), ještě přistupuje třetí podmínka, totiž, aby míra důležitosti identifikovaného důležitého zájmu společnosti nebyla zjevně nepřiměřená významu práva, do něhož má navrhované opatření zasáhnout a intenzitě tohoto zásahu (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR 29 Cdo 3059/2011). Existence důvodu pro nerozdělení zisku byla navrhovatelům sdělena nejen v pozvánce, ale i upřesněna na valné hromadě. Byly vysvětleny nutné investice, kdy společnost v pozvánce uvedla, že v letech 2014 a 2016 kofinancovala některé dotační projekty částkou 60.060.000.000 Kč. Přijaté dotace na toto pořízení snižují vstupní cenu ve společnosti. Z takto pořízeného majetku není možné generovat odpisy pro dodržování povinností vyplývajících z PFO. Společnost má ve vztahu k naplňování povinností z PFO jedinou možnost, a to obnovovat vodovody a kanalizace z čistého výsledku hospodaření. Odpůrce poukázal na to, že navrhovatelé museli vědět, že z uvedených důvodů společnost dlouhodobě akcionářům nevyplácí zisk, jelikož je tento údaj snadno zjištělný z účetních závěrek. Je otázkou, s jakými očekáváními navrhovatelé do společnosti vstupovali. Jejich vstup dle názoru společnosti byl motivován pouze vidinou zisku z výhodně prodaných akcií v důsledku šikanózního výkonu akcionářských práv, jakožto strategie, kterou podle společnosti uplatňují i v jiných akciových společnostech. Dále společnost považuje argumentaci k vyslovení neplatnosti prvního usnesení za nepřiléhavou a nesprávnou. Tato argumentace se jeví ještě absurdněji ve vztahu k návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení druhého. Navrhovatelé v návrhu na vyslovení neplatnosti druhého usnesení uvádějí fakticky téměř stejné argumenty, jako v případě prvního usnesení. Dle jejich názoru jde o významný zásah do jejich práva na podíl na zisku. Tak tomu není a navrhovatelé pravděpodobně dílem přepsáním argumentace neunáší břemeno tvrzení. Společnosti není jasné, jakým způsobem mělo přijetí druhého usnesení zasáhnout navrhovatelům do jejich práva na podíl na zisku. V daném případě se jednalo o naložení s vlastními zdroji, takže z jedné kategorie položek vlastního kapitálu přesune tyto položky jiné. O tom, že zisk za příslušné účetní období nebude rozdělen a bude přesunut na účet nerozděleného zisku, bylo rozhodnuto již v minulosti.

3. Usnesením č.j. 55 Cm 300/2019-303, ze dne 4. 5. 2020, vyzval soud účastníky, aby sdělili soudu, zda souhlasí s rozhodnutím bez nařízení jednání s tím, že pokud se ve stanovené lhůtě nevyjádří, bude mít soud bez dalšího za to, že s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání souhlasí. Na výzvu soudu sdělil odpůrce prostřednictvím právního zástupce, podáním, které došlo soudu dne 15. 6. 2020, že s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání souhlasí. Navrhovatelé se nevyjádřili, soud měl proto bez dalšího za to, že souhlasí s rozhodnutím bez nařízení jednání. Soud proto rozhodl ve věci vyhlášením rozhodnutí bez nařízení ústního jednání, kdy vycházel z listinných důkazů předložených účastníky (§ 115a o.s.ř. ve spojení s ust. § 1 odst. 3 Zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních).
4. Dle ust. § 428 odst. 1 Zákona o obchodních korporacích (dále jen ZOK), každý akcionář, člen představenstva, dozorčí rady, nebo likvidátor se může dovolávat neplatnosti usnesení valné hromady dle ustanovení občanského zákoníku, o neplatnosti usnesení členské schůze spolku s právními předpisy nebo stanovami.
5. Dle ust. § 424 odst. 1 ZOK, neplatnosti usnesení valné hromady se akcionář nemůže dovolávat, nebyl-li proti usnesení valné hromady podán protest, ledaže nebyl podaný protest zapsán chybou zapisovatele nebo předsedy valné hromady, nebo navrhovatel nebyl na valné hromadě přítomen, případně důvody pro neplatnost usnesení valné hromady nebylo možné na této valné hromadě zjistit.
6. Dle ust. § 348 odst. 1 ZOK, akcionář má právo na podíl na zisku, kterým valná hromada schválila k rozdělení mezi akcionáře. Neurčují-li stanovy ve vztahu k druhu akcií jinak, určuje se tento podíl poměrem akcionářů a podílem základního kapitálu.

7. V projednávané věci se soud nejprve zabýval aktivní legitimací obou navrhovatelů k podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, a to v souladu s ust. § 428 odst. 1 ZOK, tudíž zkoumal, zda navrhovatelé jsou akcionáři společnosti odpůrce. Jak vyplynulo z listinných důkazů (seznam akcionářů společnosti Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a.s. ke dni 20. 6. 2019), jakož i ze shodných tvrzení účastníků, navrhovatelé jsou akcionáři společnosti odpůrce, kdy navrhovatel a) je vlastníkem 3.568 ks listinných akcií na jméno o jmenovité hodnotě 1.000 Kč a navrhovatel b) je vlastníkem 1.200 ks listinných akcií na jméno o jmenovité hodnotě 1.000 Kč, akcií s neomezenou převoditelností. Odpůrce namítal nedostatek aktivní legitimace navrhovatelů k podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, s poukazem na šikanózní výkon akcionářských práv navrhovatelů, kteří jsou, dle názoru odpůrce, „profesionálními akcionáři“ a v důsledku toho nemají aktivní legitimaci k podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. Aktivní legitimace k podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady dle ust. § 428 odst. 1 ZOK. je odvozována od skutečnosti, že osoba, která usnesení valné hromady napadá, je (mimo jiné) akcionářem, tudíž vlastníkem akcií společnosti. Otázka případného způsobu (např. šikanózního) výkonu akcionářských práv je tudíž irelevantní pro posouzení aktivní legitimace akcionáře dle § 428 odst. 1 ZOK k podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. Nadto soud v chování navrhovatelů jako akcionářů na valné hromadě neshledal projevy šikanózního výkonu práva, nýbrž zákonem povolený výkon akcionářských práv (účast na valné hromadě, požadavky na vysvětlení, protest proti schváleným usnesením).
8. V projednávané věci se soud dále zabýval tím, zda návrhy navrhovatelů byly podány v zákonem stanovené lhůtě, a to ve lhůtě do tří měsíců od dne, kdy se akcionář dozvěděl o rozhodnutí valné hromady, nebo mohl dozvědět, nejpozději do jednoho roku od přijetí rozhodnutí (§ 259 Občanského zákoníku). Jak vyplynulo z listinného důkazu, zápisu z jednání řádné valné hromady společnosti odpůrce konané dne 20. 6. 2019, oba navrhovatelé se osobně valné hromady zúčastnili. Vzhledem k tomu, že na návrh navrhovatelů na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady byl podán dne 18. 9. 2019, nezbylo soudu než uzavřít, že návrh byl podán ve stanovené lhůtě.
9. Dále soud zkoumal, zda navrhovatelé proti napadeným usnesením valné hromady podali protest, neboť, jak vyplývá z aktuální judikatury Nejvyššího soud ČR (např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 65/2010), pouze určitý a srozumitelný protest dává akcionářům možnost podat z protestovaného důvodu návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. Jak vyplynulo z listinných důkazů (zápis z valné hromady odpůrce konané dne 20. 6. 2019, příloha č. 9, 10 a 12 zápisu z jednání valné hromady), proti oběma napadeným usnesením vznesl navrhovatel b) protest, když k tomuto protestu se navrhovatel a) připojil. Protest navrhovatele b) tvoří přílohu č. 10 zápisu z jednání valné hromady. Obsah tohoto protestu soud posoudil jako dostatečně určitý a srozumitelný protest, který oběma navrhovatelům, jakožto akcionářům, dává možnost podat z protestovaného důvodu návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. Soud dále nepřehlédl, že dostatečně určitý a srozumitelný protest proti oběma napadeným usnesením valné hromady podal další akcionář, a to [REDACTED], zastoupený na valné hromadě zástupcem [REDACTED]. Obsah protestu akcionáře [REDACTED] je uveden v příloze č. 9 a 12 zápisu z jednání valné hromady odpůrce. Jak vyplývá z aktuální judikatury (např. rozhodnutí NS ČR sp.zn. 27Cdo3885/2017, 27Cdo 1499/2017), akcionář se může domáhat neplatnosti usnesení valné hromady i na základě určitého a srozumitelného protestu podaného jinou oprávněnou osobou. Ze všech výše uvedených důvodů soud uzavřel, že oba navrhovatelé vznesli proti napadeným usnesením řádný protest dle § 424 odst. 1 ZOK.
10. Navrhovatelé se domáhali vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady odpůrce, a to usnesení č. 7 k bodu č. 4 pořadu jednání valné hromady, která se konala dne 20. 6. 2019,

kterým valná hromada rozhodla o rozdělení zisku společnosti za rok 2018 tak, že zisk po zdanění v částce 3.744.623,07 Kč bude převeden do fondu obnovy a rozvoje. Jak vyplynulo z listinného důkazu, pozvánky na valnou hromadu společnosti odpůrce, konanou dne 20. 6. 2019, schválení návrhu na rozdělení zisku za rok 2018 bylo navrhováno jako bod 4 pozvánky na valnou hromadu. Dle pozvánky valná hromada měla rozhodnout o rozdělení zisku společnosti Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a.s. tak, že zisk po zdanění za rok 2018 bude převeden do fondu obnovy a rozvoje. Jak vyplynulo z dalšího listinného důkazu (návrh na rozdělení zisku – příloha č. 5 zápisu jednání valné hromady), návrh na rozdělení zisku společnosti za rok 2018 byl zdůvodněn představenstvem tak, že v souladu s článkem 25 stanov bude dosažený zisk po zdanění převeden do fondu obnovy a rozvoje. Návrh představenstva vyplývá ze skutečnosti, že společnost v letech 2014 a 2016 získala dotace na pět projektů z operačního programu životního prostředí ve výši 152.000.000 Kč. Společnost z vlastních zdrojů kofinancovala tyto projekty částkou 60.600.000 Kč. Návrh dále vycházel ze skutečnosti, že přijaté dotace snižují zařazením do majetku společnosti vstupní cenu majetku, nelze z ní generovat odpisy investičního majetku použitelné pro obnovu vodohospodářské infrastruktury, zůstává jediným zdrojem financování reprodukce tohoto majetku ze zisku po zdanění. V roce 2018 obdržela společnost rozhodnutí o přidělení dotace ze Státního fondu životního prostředí na tři vodohospodářské projekty, které jsou také podpořeny dotací z OPŽP. Jedná se o výstavbu skupinových vodovodů na [redacted] a [redacted] a dále výstavbu kanalizace v [redacted]. Projekty budou realizovány v letech 2019 -2022 a rozpočtové náklady činí 277.000.000 Kč, z toho zapojení vlastních zdrojů společnosti 105.000.000 Kč. Představenstvo společnosti, vědomo si svých závazků z minulých a budoucích dotovaných projektů, i každoroční zákonné povinnosti vyplývající z plánu financování obnovy vodovodů a kanalizací zajišťuje tímto způsobem zdroje pro reprodukci veškeré vodohospodářského majetku včetně majetku pořízeného z dotací. Z toho důvodu navrhuje představenstvo přiděl celého zisku po zdanění ve výši 3.744.623,07 Kč do fondu obnovy a rozvoje. Stejně jako v minulých letech nemá společnost dle názoru představenstva k dispozici volný kapitál, který by bylo možno vyplatit jako podíl na zisku (dividendu) akcionářům. Jak vyplynulo z dalšího listinného důkazu, zápisu z valné hromady konané dne 20. 6. 2019 hlasovali akcionáři o schválení návrhu na rozdělení zisku za rok 2018 dle přiloženého návrhu představenstva: pro 94,93 % přítomného počtu hlasů, valná hromada schválila návrh na rozdělení zisku za rok 2018 dle předloženého návrhu představenstva, zisk ve výši 3.744.623,07 Kč převést v plné výši do fondu obnovy a rozvoje. Soud po provedeném dokazování, po zhodnocení účastníky předložených listinných důkazů, dospěl k závěru, že je třeba přesvědčit navrhovatelům, že schválením usnesením č. 7 k bodu č. 4, kterým bylo rozhodnuto o rozdělení zisku společnosti za rok 2018 tak, že zisk po zdanění byl převeden do fondu obnovy a rozvoje, došlo k porušení práva akcionáře na podíl na zisku dle ust. § 348 odst. 1 ZOK, kdy právo na podíl na zisku je jedním ze základních práv akcionáře. Soud ve svých úvahách vycházel z ustálené judikatury Nejvyššího soudu ČR, zejména pak z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 3059/2011, dle kterého, „vytvoří-li akciová společnost zisk, může valná hromada rozhodnout o tom, že zisk nebude rozdělen a bude (po povinném přidělu do rezervního fondu a případně dalších, v souladu se zákonem a stanovami vytvořených fondů) ponechán společnosti a použit pro její podnikání, avšak pouze z důvodů důležitých a při respektování zákazu zneužití většiny hlasů“. Aplikováno na projednávanou věc, valná hromada odpůrce mohla o nerozdělení zisku mezi akcionáře resp. o převedení zisku po zdanění za rok 2018 do fondu obnovy a rozvoje, rozhodnout pouze z důležitých důvodů. Soud má za to, že za důležité důvody tak, jak bylo opakovaně judikováno Nejvyšším soudem ČR, je nutno považovat pouze takové důvody, které jsou zcela výjimečné popř. vyvolané nepředvídatelnými skutečnostmi. Jak vyplynulo ze zdůvodnění návrhu na nerozdělení zisku za rok 2018 představenstvem společnosti, stěžejním důvodem pro převedení zisku do fondu obnovy a rozvoje byla

skutečnost, že společnost získala v letech 2014-2016 dotace na pět projektů z OPŽP, kdy tyto projekty je nutné kofinancovat z vlastních zdrojů. Dále představenstvo poukázalo na další vodohospodářské projekty, které mají být realizovány v roce 2019 – 2022 a dále splnění zákonných povinností vyplývajících z financování obnovy vodovodů a kanalizací, s tím, že společnost již nemá volný kapitál, který by bylo možno vyplatit jako podíl na zisku. Tyto důvody však nelze, dle názoru soudu, považovat za důležité pro nerozdělení zisku akcionářům, neboť nejde o důvody výjimečné, nýbrž o důvody předvídatelné či opakující se (spolufinancování dotačních projektů, financování dalších investičních akcí- obnova vodovodů a kanalizací). Jak vyplývá i ze zdůvodnění návrhu představenstva na rozdělení zisku (příloha č. 5 zápisu z jednání valné hromady), společnost získala dotace v letech 2014-2016 na pět projektů a v roce 2018 jí byla přidělena dotace na vodohospodářské projekty, které budou realizovány v letech 2019-2022. Pokud by na spolufinancování dotačních projektů a investice do obnovy vodovodů a kanalizací (špatný technický stav vodovodů a kanalizací v ČR je obecně znám.) bylo nutno pohlížet jako na důležitý důvod pro nerozdělení zisku akcionářům, dovedeno „ad absurdum“ by to mohlo znamenat, že žádná vodárenská společnost v ČR by nikdy zisk akcionářům nerozdělila. Soud při úvaze o tom, zda napadeným usnesením valné hromady nebylo porušeno právo akcionáře dané ustanovením § 348 odst. 1 ZOK, především nepřehlédl (vyplynulo ze shodných tvrzení účastníků), že ačkoliv společnost od doby svého vzniku generuje zisk, po celé toto časové období neposkytla akcionářům dividendu. Společnost vygenerovaný zisk kumuluje na účtech nerozděleného zisku či dalších účtech (viz. účetní závěrka společnosti za rok 2018- nerozdělený zisk 71 783 mil., rezervní fond 51 369 mil., ostatní 49 547 mil., kapitálové fondy 85 364 mil.). Z toho nelze než, dle názoru soudu, uzavřít že společnost zjevně nemá žádnou dividendovou politiku, aby bylo možno do budoucna předpokládat, že bude nakládat se ziskem tak, aby neporušovala základní práva akcionáře, a to vyplacení podílů na zisku. Ze všech shora uvedených důvodů soudu nezbylo než uzavřít, že usnesení, kterým valná hromada společnosti rozhodla o převedení zisku za rok 2018 do fondu obnovy a rozvoje bylo porušeno právo akcionáře dle § 348 ZOK, a tudíž vyslovil neplatnost tohoto usnesení.

11. Porušení práva akcionáře dle ust. § 348 odst. 1 ZOK, na podíl ze zisku shledal soud i v případě napadeného usnesení schváleného valnou hromadou pod č. 8 k bodu 5, kterým valná hromada schválila rozdělení zisku z minulých let do fondu obnovy a rozvoje, a to v celkové částce 71.783.321 Kč. Jak bylo uvedeno v odůvodnění shora, proti tomuto usnesení podali navrhovatelé kvalifikovaný protest, jakož i kvalifikovaný protest byl vznesen dalším akcionářem, a to [REDACTED]. Jak již bylo shora konstatováno, vyplynulo ze shodných tvrzení účastníků, že společnost je dlouhodobě zisková, přestože generuje zisk, nevyplácí podíly na zisku akcionářům, kumuluje zisk na účtech nerozděleného zisku či dalších účtech a posléze ho převádí do fondu obnovy a rozvoje, tak jako v případě valnou hromadou schváleného usnesení č. 8 k bodu 5 (usnesení schváleno 94,93% přítomného počtu akcionářů- viz zápis z valné hromady)). Zdůvodnění poskytnuté k tomuto návrhu usnesení ze strany představenstva (viz příloha č. 11 zápisu z valné hromady) je v podstatě totožné se zdůvodněním, které bylo poskytnuto představenstvem k návrhu usnesení, kterým byl zisk za rok 2018 převeden do fondu obnovy a rozvoje. Tudíž ani v tomto případě nelze hovořit o důležitých důvodech pro přidělení zisku z minulých let do fondu obnovy a rozvoje. Nadto, pokud představenstvo zdůvodnilo rozdělení zisku z minulých let poukazem na probíhající klimatické změny, je takové zdůvodnění natolik obecné, aby z něho bylo možno zjistit, z jakého konkrétního (důležitého) důvodu je zisk z minulých let (opakovaně) převáděn do fondu obnovy a rozvoje, v situaci, kdy společnost, která je dlouhodobě zisková, neposkytuje akcionářům podíly na zisku. Z důvodu porušení práv akcionáře dle § 348 odst. 1 ZOK i v případě tohoto usnesení soud vyslovil jeho neplatnost.
12. Vzhledem k tomu, že navrhovatel a) měl ve věci plný úspěch, má dle ust. § 142 odst. 1 věta

prvá o.s.ř. právo na náhradu nákladů řízení proti neúspěšnému odpůrci, v částce 5.416,60 Kč, 2 000,-Kč za soudní poplatek a dále hotové výdaje, cestovné k jednání soudu, při kterém bylo vyhlášeno konečné rozhodnutí.

13. Vzhledem k tomu, že navrhovatel b) měl ve věci plný úspěch má dle ust. § 142 odst. 1 věta první o.s.ř. právo na náhradu nákladů řízení proti neúspěšnému odpůrci, v částce 5.640,05 Kč, 2.000 Kč za soudní poplatek a dále hotové výdaje, cestovné k jednání soudu, při kterém bylo vyhlášeno konečné rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je přípustné odvolání, a to do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení usnesení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Pardubice 14. října 2020

JUDr. Miroslava Fuksová
soudce